

NEJVYŠŠÍ SOUD

Mgr. Václav VLČEK
vedoucí oddělení styku s veřejností

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Nejvyššího soudu podle § 18 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), o činnosti Nejvyššího soudu v oblasti poskytování informací v roce 2023

Nejvyšší soud obdržel v období od 1. 1. do 31. 12. 2023 celkem 166 písemných žádostí o poskytnutí informace podle informačního zákona. Oproti roku 2022 tak agenda „Zin“ zaznamenala pokles o 44 žádostí (o 21 %). Početně se jedná o zcela shodný propad jako mezi roky 2020 a 2021. Při pohledu na delší časovou řadu se však nejedná o významnou odchylku směrem dolů. Ukazuje se, že jistý základ agendy se bude pohybovat mezi 160 – 170 žádostmi za rok, přičemž není možné vyloučit skokový posun v nárůstu agendy, který přitom ani není možné dopředu předvídat. Pokles počtu žádostí může být způsobován i postupující digitalizací justice ve spojení s dlouhodobou edukační činností při vyřizování žádostí o informace, kdy jsou žadatelé instruováni, jak mohou jimi požadovaných informací dosáhnout i vlastní aktivitou bez podání žádosti.

Při sledování delší časové řady je zřejmé postupné ustálení agendy na hodnotách od 160 do 210 žádostí o informace za rok: 2015 – 105 žádostí, 2016 – 259 žádostí, 2017 – 156 žádostí, 2018 – 164 žádostí, 2019 – 202 žádostí, 2020 – 237 žádostí, 2021 – 193 žádostí, 2022 – 210 žádostí a 2023 – 166 žádostí. Při odhlédnutí od nadprůměrných let 2016 a 2020 se tak ukazuje postupný nárůst agendy – za rok 2016 statistická data „kazí“ cca 60 „vánočních“ žádostí, které vykazovaly kverulantský charakter, v případě roku 2020 se pak jedná o „poslední předkrizový rok“, po němž agenda zaznamenala jistý propad, meziročně významný (mezi roky 2020 a 2021 o 44 žádostí, tedy o 19 %).

V případě 21 žádostí (přes 12 % z celkového počtu) nedošlo k jejich meritornímu vyřízení. Z uvedeného počtu vzali 6 žádostí žadatelé zpět, 15 žádostí bylo povinným subjektem v celém rozsahu odloženo pro nedostatek působnosti. K částečnému odložení bylo přistoupeno v dalších 7 řízeních. Nejčastějším důvodem pro odložení žádosti byl v rozporu s § 2 odst. 1 informačního zákona vnesený požadavek na poskytnutí informace, která se nenacházela v působnosti povinného subjektu.

Věcně vyřízeno bylo celkem 145 žádostí (87 %). V roce 2023 došlo k vyčíslení úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání podle § 17 odst. 1 informačního zákona ve 3 řízeních. Ani jednou nedošlo k zaplacení úhrady, 2 žádosti tak byly pro nezaplacení odloženy částečně a jedna v plném rozsahu.

Plně vyhověno bylo 76 žádostem (přes 45 %), v dalších 7 případech bylo žádosti vyhověno alespoň částečně (4 %). V případě 19 žádostí (11 %) byli žadatelé plně odkázáni na zveřejněnou informaci, v dalších 7 případech (4 %) byli žadatelé odkázáni na zveřejněnou informaci částečně.

Povinný subjekt odmítl dohromady stejně jako v minulém roce 35 žádostí (21 %) jako celek a 12 žádostí (7 %) odmítl částečně. Nejčastějším důvodem pro odmítnutí celé žádosti bylo, že se žadatelé domáhali poskytnutí nové, resp. neexistující informace. Dalším velmi častým důvodem pro odmítnutí žádostí o informace byla ochrana rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu podle § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona. Opakovaně došlo rovněž k odmítnutí žádosti v případech, v nichž se žadatelé domáhali sdělení názoru povinného subjektu. Na základě novelizace informačního zákona již není nutné vydávat rozhodnutí o odmítnutí žádosti v případě neposkytnutí osobních údajů účastníků soudních řízení, proto významně klesl počet rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti.

Proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popř. o částečném odmítnutí žádosti, bylo podáno celkem 8 odvolání. Všechna odvolání byla k rozhodnutí předložena odvolacímu orgánu. Ve 4 případech byla odvolání ze strany odvolacího orgánu zamítnuta, ve 4 případech nepadlo v roce 2023 rozhodnutí o odvolání.

Na způsob vyřízení žádosti o poskytnutí informace si v roce 2023 stěžovali celkem 2 žadatelé. Všechny stížnosti byly předloženy k rozhodnutí odvolacímu orgánu. V jednom případě odvolací orgán postup povinného subjektu a způsob vyřízení žádosti potvrdil, jedna stížnost nebyla v roce 2023 vyřízena. Předmětem obou stížností byl nesouhlas s odložením žádosti pro nedostatek působnosti povinného subjektu.

V souladu s § 5 odst. 4 informačního zákona Nejvyšší soud v řádné lhůtě zveřejnil všechny odpovědi na žádosti o poskytnutí informace na svých webových stránkách www.nsoud.cz, tzn. způsobem umožňujícím dálkový přístup. Informace zveřejnil většinou v pseudonymizované, avšak nezkrácené podobě. U některých obsáhlejších odpovědí pak využil zákonné možnosti informovat o poskytnuté informaci zveřejněním doprovodné informace vyjadřující její obsah.

*Mgr. Václav Vlček
vedoucí oddělení styku s veřejností
pověřený vyřizováním žádostí podle informačního zákona
29. 2. 2024*